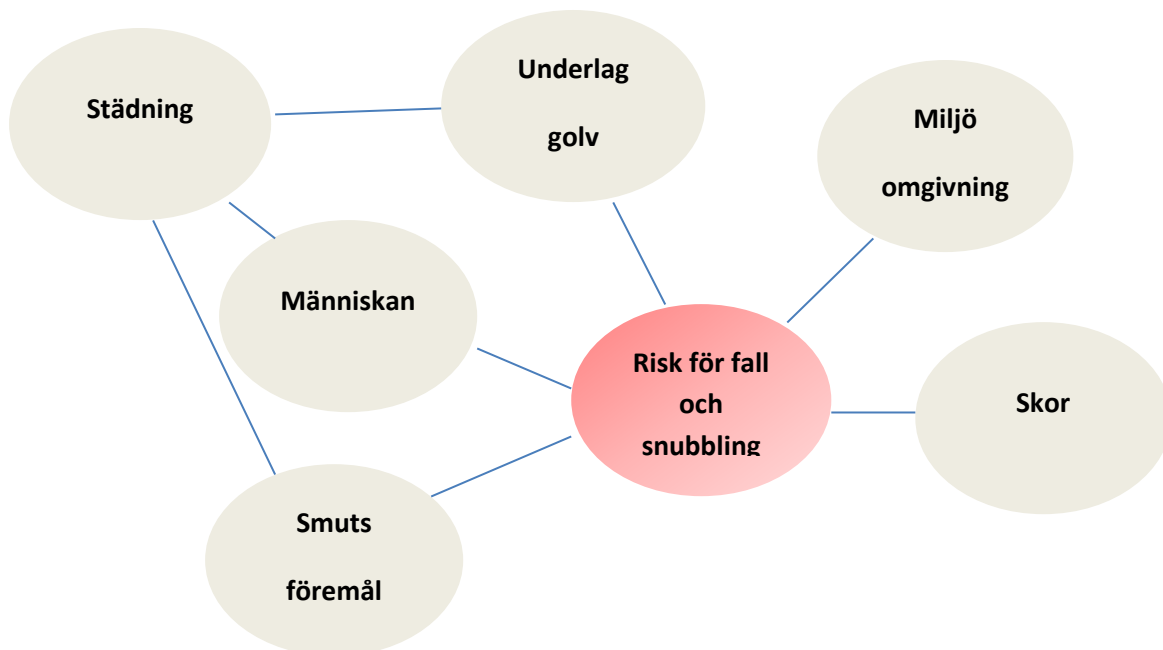

Vad orsakar fall på samma nivå och snubbel?

Fall och snubbel kan bero på många faktorer men ofta fokuserar vi på vad som hände snarare än att analysera grundorsaken.

Figuren nedan visar en riskmodell för fall/snubbling

Källa: Health and Safety Executive

Underlag/golv

Underlaget/ golvet ska vara för verksamheten lämpligt. Det får inte ha farliga eller olämpliga upphöjningar, håll eller lutningar. En helt slät golvyta är bara säker när den är torr och ren. I våta miljöer måste golvytan ha en grövre struktur (friktion) för att inte utgöra en halkrisk. Olika material har olika friktion som redovisas med en friktionskoefficient. Golv med en friktionskoefficient som är lägre än 0,36 bedöms som hala. Ojämna, trasiga underlag/golv medför fallrisk och därför behöver gropar och andra ojämnheter i första hand åtgärdas och i sista hand varnas för. Regler för hur arbetsplatsen ska vara utformad finns i Arbetsmiljöverkets författningssamling AFS 2009:02.

Smuts, spill och föremål

Orena golv medför en halkrisk och orsaken kan vara en mängd olika saker såsom vatten i olika former, olja, fett, damm, kemikalier, emballage, bråte, verktyg, utrullade slangar och det kan också vara biprodukter från en process mm. I första hand, ta bort halkrisken helt och hållet. Det kan t ex innebära reparation av en trasig maskindel till att använda annan arbetsmetod. Om detta är inte är möjligt så försök att spärra av eller att kapsla in eller att samla upp t ex oljespillet så det inte sprids. Som sista åtgärd rengör ofta, när det inte går att ta bort halkrisken helt och hållet. Vid behov varna med skyltar. Håll gångvägar fria från föremål och se till att det i övrigt är städat.

Städning

För en effektiv golvrengöring ska man tillsätta rätt mängd och rätt sorts rengöringsmedel. Smutsiga golv t ex oljespill, fordrar en längre verkningstid. Våt-rengöring/moppning ger hala golv, vilket medför att det är lämpligt att temporärt spärra av tills det torkat eller åtminstone varna med varningsskylt. Städning är inte bara den rengöring som städpersonalen utför utan även den ordning som finns vid varje arbetsstation.

Människan

Den enskilde på arbetsplatsen påverkar också risken för fall och snubbling. En bra säkerhetskultur medför egna initiativ till förbättringar och åtgärder, utan att vänta på att det är "någon annans" ansvar. Några har lättare att hålla ordning omkring sig medan andra får bemöda sig för att uppnå samma resultat. Vissa kan ha en syn-, hörsel- eller annan funktionsnedsättning, som kan påverka reaktionsförmågan och därmed öka risken för skada. Också vanliga sysslor som att prata i mobilen gör att uppmärksamheten ibland inte alltid är på topp och att risken för skador ökar. Stress kan också vara en indirekt orsak till fall.

Miljö/omgivning

Miljöfaktorer som avses här kan vara ljus, plötsligt ljud, väder, fukt, kondens mm. Innanför och utanför entréer ökar risken att halka vid regn eller snö. Det är därför viktigt att ha tak, fotskrapa, entrématta, där så behövs, och att sanda/salta. Blanka golv i kombination med stark belysning kan blända och minskar chansen att faror upptäcks. Dålig belysning gör det svårt att se nivåskillnader och även objekt som ligger i vägen. Områden med nivåskillnader bör ha bra belysning och helst varningsmarkeras. Kondens avsatt som en tunn vattenhinna på golvet och kan göra ett slätt golv mycket halt.

Skor

Bra arbetsskor med ordentlig mönstrade sulor kan minska risken för fall. I AFS 2009:6 om personlig skyddsutrustning står det att "Yttersulorna på skor som är avsedda för att förhindra halkning skall vara utformade, tillverkade eller utrustade så att tillfredsställande fäste erhålls med hänsyn till underlagets art eller skick". Det finns en standard om skyddsskor; ISO 20345:2011.